

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br:02-03-8692/1

Podgorica, 13. jun 2019. godine

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
-n/r ministra, g-dina Pavla Radulovića-

Na osnovu Vašeg akta broj: 112-1596/2, kojim se traži mišljenje na tekst Predloga odluke o visini i načinu plaćanja naknada za korišćenje dobara Parka prirode „Orjen“, Ministarstvo finansija daje sljedeće:

MIŠLJENJE

Dostavljenim Predlogom odluke utvrđuje se visina i način plaćanja naknada koje pravna lica, preduzetnici i fizička lica plaćaju za korišćenje dobara Parka prirode, obavljanje djelatnosti i pružanje usluga u Parku prirode „Orjen“.

Shodno Zakonu o zaštiti prirode naknada za korišćenje zaštićenog područja i/ili područja ekološke mreže plaća se upravljaču zaštićenog područja ili područja ekološke mreže, dok visinu, način obračuna i plaćanja predmetne naknade utvrđuje upravljač zaštićenog područja odnosno područja ekološke mreže, uz prethodnu saglasnost Vlade. Upravljač Parka prirode „Orjen“ je Agencija za razvoj i zaštitu Orjena, D.O.O. Herceg Novi.

Na inovirani tekst Predloga odluke i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst Predloga odluke i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa utvrđeno je da za implementaciju propisa nije potrebno obezbijediti finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore.

S poštovanjem,

MINISTAR
Darko Radunović

OBRAZAC

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA

NAZIV PROPISA

Predlog odluke o visini i načinu plaćanja naknada za korišćenje dobara Parka prirode „Orjen“

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Skupština opštine Herceg Novi na sjednici održanoj dana 24.04.2009. godine, donijela Odluku o proglašenju Regionalnog parka "Orjen" ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 16/09). Zakonom o zaštiti prirode ("Sl.list CG", br. 54/16) utvrđeno je da će se zaštićena područja koja su upisana kao regionalni park, u registar zaštićenih područja upisati kao park prirode. Shodno navedenom, u registru, koji vodi Agencija za zaštitu prirode i životne sredine, izvršena je promjena Regionalnog parka "Orjen" u Park prirode "Orjen".
Da bi se ostvarili ciljevi definisani Zakonom o zaštiti prirode i aktima Parka prirode „Orjen“, očuvano i unaprijedilo postojeće stanje prirodnih vrijednosti parka, kao i unaprijedilo održivo korišćenje prirodnih dobara Parka neophodna je finansijska održivost zaštićenog područja. U skladu sa Zakonom o zaštiti prirode upravljač zaštićenog područja utvrđuje i vrši naplatu naknada za korišćenje dobara zaštićenog prirodnog područja.
S obzirom da smo odgovorni za zaštitu i upravljanje, pripremu i implementaciju programa zaštite, kontrolu korišćenja prirodnih resursa, utvrđivanje unutrašnjih pravila i promociju, u skladu sa relevantnim zakonima i aktima, neophodno je da postignemo maksimalno moguću samoodrživost, uz istovremeno vođenje računa o nenarušavanju ni jednog segmenta naše odgovornosti.
- Uzrok problema je dosadašnje nepostojanje sistema bilo kakve naplate naknada.
- Posljedice problema bi bile nemogućnost servisiranja osnovnih funkcija Upravljača Parka prirode, zbog limitiranosti opštinskog budžeta s jedne strane i nepostojanja cijena naknada, te nemogućnosti realizacije Plana/Programa razvoja.
- Subjekti koji su najviše pogođeni ovim problemom su korisnici koji očekuju da im se pri posjeti zaštićenom području, osim očuvane prirodne i kulturne baštine, omogući i bogatiji sadržaj Parka prirode. Nepostojanjem naknada koje se naplaćuju pogođen je naravno i upravljač, Agencija za razvoj i zaštitu Orjena, zbog finansijske nemogućnosti ulaganja u poboljšanje kvaliteta usluge.
- Potreba za povećano Učešće Budžeta Opštine Herceg Novi u finansiranju funkcije Upravljača, što iziskuje značajne napore u balansiranju kako prihodne tako i rashodne strane finansija Agencije za razvoj i zaštitu Orjena u cilju očuvanja

likvidnosti.

- Predložena Odluka će izazvati minimalne finansijske izdatke budućim posjetiocima, a samo uvođenje organizacionog reda u Parku prirode (u sklopu sa drugim aktivnostima), treba da rezultira višestrukim povećanjem posjete, tako da bi preduzetnici (pravna i fizička lica) koji svoje prihode iz poslovanja ostvaruju preko posjete Parka prirode, trebali da na kraju ostvare povećanje prihoda. Upravljač želi naplatiti određene prihode od velikih telekomunikacionih i elektro-distributivnih sistema. Naročito ako se uzme u obzir napori države, opštine i Upravljača parka prirode u očuvanju, zaštiti, razvoju i promociji zaštićenih područja, mišljenja smo da korišćenje prostora u zoni Parka prirode treba da naplatimo određenu naknadu, do nivoa koji neće uticati na njihovo poslovanje, a kojima ćemo spriječiti i potencijalne diskriminacione mjere u odnosu na fizička lica koja plaćaju naknadu za ulazak u ovo područje.
- Upravljač Parka prirode „Orjen“ sredstva ostvarena ovim putem planira da koristi za zaštitu, unapređenje i održivi razvoj ove zaštićene površine. Ukoliko se ne bi utvrdile realne naknade za korišćenje resursa Parka prirode Upravljač bi bio oštećen i Opština Herceg Novi.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Ciljevi koji se postižu donošenjem ovog akta:

1. Održavanje biodiverziteta i geoloških i geomorfoloških vrijednosti u neizmjenjenom stanju, održavanja postojećih ekoloških procesa u neizmjenjenom stanju i održavanja raznovrsnosti genetskog fonda;
2. Održavanje bogatstva vrsta šumskih, livadskih, vodenih i drugih staništa od značaja za očuvanje biodiverziteta identifikovanih na području;
3. Održavanje bogatstva zaštićenih i ugroženih vrsta biljaka i životinja;
4. Formiranje koridora u cilju povezivanja zaštićenih područja;
5. Stvaranje dobrobiti za lokalnu populaciju bez narušavanja prirodnih vrijednosti Parka
6. Doživljavanje prirode sportskim aktivnostima (pješačenje, biciklizam);
7. Doživljavanje prirode na jedinstvenom dijelu područja posebno interesantnom velikom broju turista kroz poseban režim kontrole uticaja na prirodu;
8. Održavanje postojećeg kulturnog pejzaža i održavanje kulturne baštine;
9. Razvoj turističkih sadržaja koji ne narušavaju prirodne vrijednosti u okviru Parka;
10. Kontrolisano korišćenje prirodnih resursa u Parku;
11. Kontrola urbanizacije u posebno osjetljivim prirodnim područjima Parka;
12. Razvoj turističkih sadržaja na teritoriji Opštine koju ne pokriva teritorija Parka.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (Uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa.)
- Obrazložiti preferiranu opciju?

- "Status quo" se za rješavanje ovog problema ne može uzeti kao prihvatljiva opcija, jer bi to značilo nastavak potpunog odsustva bilo kakve naplate, što je sa ekonomskog

stanovišta neodrživo.

- Pravni osnov za donošenje Odluke o naknadama za korišćenje zaštićenog prirodnog dobra Parka prirode "Orjen" sadržan je u članu 60 Zakona o zaštiti prirode, koji propisuje da za korišćenje zaštićenog područja i/ili područja ekološke mreže pravno ili fizičko lice plaćaju naknadu upravljaču zaštićenog područja. Odlukom o naknadama za korišćenje zaštićenog područja Parka prirode "Orjen" određuje se visina, način obračuna i plaćanja naknade, koju fizička ili pravna lica plaćaju Upravljaču ovog zaštićenog područja. Visinu, način obračuna i plaćanja naknade utvrđuje upravljač zaštićenog područja, uz prethodnu saglasnost Vlade. Upravljač je dužan da sredstva dobijena naplatom naknada koristi za zaštitu, razvoj i unapređivanje ovog zaštićenog područja.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Rješenja data u Odluci aktivno će stimulisati Upravljača da novim uslugama stvara uslove za nova radna mjesta na području Parka prirode „Orjen“ (sakupljanje ljekovitog bilja i šumskih proizvoda, vodička služba, rentiranje bicikala i dr.).
- Visina predloženih naknada po pojedinim kategorijama neće izazvati bitnija opterećenja na poslovanje preduzetnika i pravnih lica jer smatramo da Opština i država ulažu sredstva u zaštićeno područje tako da se ta sredstva na neki način vraćaju u ovo područje. Kada je riječ o korisnicima-fizičkim licima, sagledavajući pozitivne i negativne efekte uvođenja ovih mjera, prvenstveno kroz analizu tržišta, interesovanjima korisnika i cijenama konkurenata, došli smo do zaključka da uvođenje sistema naplate sa ovako niskim iznosima ne može negativno uticati na broj korisnika.
- Sa druge strane povećanje sadržaja za korisnike-posjetioce, ima za cilj povećanje interesovanja kako domaćih tako i stranih posjetilaca. Pozitivni efekti donošenja ove Odluke apsolutno opravdavaju troškove koji će se stvoriti, a plaćanje naknada za korišćenje dobara zaštićenih površina uobičajena je praksa na globalnom nivou. Donošenje ove Odluke u segmentu pružanja usluga posjetiocima, i pored potrebe za određenim ulaganjem u osnovna sredstva, je opravdana, i ekonomski isplativa.
- Važno je naglasiti da se sprovođenjem ove Odluke doprinosi postizanju opšteg cilja- većeg stepena održivog korišćenja dobara i pogodnosti koje Park prirode „Orjen“ pruža korisnicima.
- Sredstva ostvarena korišćenjem dobara i vršenjem usluga će se ulagati isključivo u projekte unaprjeđenja zaštite prostora parka, formiranje infrastrukture - informativnog, prezentacionog i edukativnog karaktera, održavanje i opremanje planinarskih, pješačkih, rekreativnih i biciklističkih staza, uređenje vidikovaca,

opremanje parkovskim mobilijarom i sadržajima ambijentalne higijene, projektima u funkciji uređenja prostora i zaštite bogatstva flore i faune.

- Svakako da je ovo dodatni namet preduzetnicima i ostalim subjektima ali svugdje u svijetu je privilegija imati djelatnost u zaštićenom području koje je pod posebnim režimom zaštite a koji je poznato i dovodi veliki broj potencijalnih turista i korisnika tako da se svaka ova naknada koja smatramo da je minimalna kako u odnosu na region tako i šire opravdava svoju cijenu, jer se ta ista sredstva koriste kako za zarade onih koji čuvaju životnu sredinu tako i sve prateće troškove koji proizilaze iz zaštite i razvoja Parka prirode „Orjen“.
- Za primjenu predloženog dokumenta ne postoje biznis barijere. Dokument neće prouzrokovati dodatno opterećenje administracije.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Primjena ove Odluke ne iziskuje obezbjeđenje dodatnih sredstava iz Budžeta po ovom pitanju.
- Nema obezbjeđenja finansijskih sredstava iz budžeta po ovom osnovu.
- Ne postoje međunarodne finansijske obaveze po ovom osnovu implementacijom ove Odluke.
- Nije potrebno obezbjeđivati finansijska sredstva u budžetu za tekuću fiskalnu godinu po osnovu ovog akta kao ni planirati za narednu godinu.
-Odluka ne podrazumijeva donošenje pojedinačnih akata iz kojih će proisteći nove finansijske obaveze.
- Metodologija korišćena za Odluku je na osnovu analiza kretanja visine naknada u regionu i šire, kroz razmatranje ponuda lokalnih preduzetnika i njihovih proizvoda u parkovima prirode i nacionalnim parkovima, analize interesovanja fizičkih lica, a na osnovu predloga Agencije za razvoj i zaštitu Orjena DOO Herceg Novi, kao upravljača a u skladu sa Zakonom.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti.

- U izradi predloga Odluke nije korišćena eksterna ekspertiza i konsultacije.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Prepreka za implementaciju Odluke nema, ali svakako će biti izazova, imajući u vidu neophodnost jačanja infrastrukture na prostoru Parka prirode.
- Donošenje propisa je definisano Zakonom o zaštiti prirode i sprovodi ga upravljač zaštićenog područja. Prilikom posjeta zaštićenom području svi organizatori posjeta dužni su da dostave spisak lica koja posjećuju zaštićeno područje, odnosno ovlašteno lice upravljača utvrđuje broj lica koja posjećuju Park. Na svim ulazima u Park se nalaze cjenovnici usluga za korišćenje dobara Parka.
- Indikatori za mjerenje ispunjavanja ciljeva zbog kojih se donosi ova Odluka jesu mjesečni i godišnji izvještaji o broju posjeta, kao i mjesečni i godišnji finansijski izvještaji.
- Monitoring i evaluaciju ovog propisa sprovodiće upravljač - Agencija za razvoj i zaštitu Orjena DOO Herceg Novi, Skupština opštine Herceg Novi i Ministarstvo održivog razvoja i turizma.

				Primjer 1	Primjer 2	Primjer 3	Primjer 4	Obrazloženje
Ulaznica u Park prirode	Po osobi	ulazak	1,00€	PP Piva 1€ (sl.listCG- Opštinski propisibr.18/2018)	PP Biokovo 6€	NP Biogradska g. 3€ (Sl.Cg 28/14)	NP Lovćen 2€	
Organizovane grupe učenika, studenata, članova planinarskih društava, gorana, penzionera, sindikalnih organizacija	Po osobi	ulazak	0,50€	PP Piva 0,50€(sl.listCG- Opštinski propisibr.18/2018)	PP Biokovo 3€			
Korišćenje usluga vodiča	4h		40€	PPPiva 60€/4 sata (sl.listCG- Opštinski propisibr.18/2018)	NP Lovćen 60€ (Sl.Cg 28/14)	NP Lovćen 60€ (Sl.Cg 28/14)		
Korišćenje usluga vodiča	dan		80€	PPPiva 100€/4 sata (sl.listCG- Opštinski	NP Lovćen 100€/4 sata (Sl.Cg 28/14)	NP Durmitor 100€/4		

				propisibr.18 /2018		sata (Sl.Cg 28/14)		
Prostor za postavljanje šatora		dan	3,00€	Np Skadarsko jezero 4€ (Sl.Cg 28/14)	Np Durmitor 8€			
Iznajmljivanje šatora		dan	8,00€	PP Piva 8€ (sl.listCG-Opštinski propisibr.18 /2018	PP Piva 14€/sat (sl.listCG-Opštinski propisibr.18 /2018	NP Biogradska g. 8€ (Sl.Cg 28/14)		
Prostor za postavljanje kamp prikolica		dan	3,00€	NP Durmitor 10€ (Sl.Cg 28/14)				
Iznajmljivanje bicikla	Po osobi	2h	5,00€	PP Piva 3€/sat (sl.listCG-Opštinski propisibr.18 /2018				
Iznajmljivanje bicikla	Po osobi	dan	12,00€	PP Piva 14€/sat (sl.listCG-Opštinski propisibr.18 /2018				
Iznajmljivanje krpљи		dan	4,00€	PP Piva 4€/dan (sl.listCG-Opštinski propisibr.18 /2018	PP Piva 4€/dan (sl.listCG-Opštinski propisibr.18 /2018			
Iznajmljivanje štapova za pješaćenje	kom	dan	2,00€	PP Piva 3€/dan (sl.listCG-Opštinski propisibr.18 /2018	Np Biogradskog ora 3€/dan (Sl.Cg 28/14)			
Dozvola za branje i sakupljanje šumskih plodova, gljiva, i ljekovitog i	po osobi	godina	50,00 €	PP Piva 50€/god. (sl.listCG-Opštinski propisibr.18 /2018	NP Nacionalni Parkovi Za sve Nac.park 50€			

aromatičnog bilja									
Dozvola za branje i sakupljanje šumskih plodova, gljiva, ljekovitog i aromatičnog bilja	Po osobi	dan	5,00 €	PP Piva 5€/dan (sl.listCG-Opštinski propisibr.18/2018	NP Nacionalni Parkovi Za sve Nac.park 5€				
Ugostiteljski objekat	Po m ²	godina	1,00€	NP Nacionalni Parkovi Za sve Nac.park 4€/metar					
Hotel-motel	Po m ²	godina	1,00€	NP Nacionalni Parkovi Za sve Nac.park 3€(Sl.Cg 28/14					
Trafo stanica		godina	200,00 €						
Telekomunikacioni sistemi	Po korisniku	godina	1.000,00€	NP Nacionalni Parkovi Za sve Nac.park 1.000€(Sl.Cg 28/14					
Privremeni objekti-zatvoreni prostor	m ²	godina	10,00€						Cijene su formirane po sugestiji MORTa, u skladu sa PP u CG I NP
Privremeni objekti-otvoreni prostor	m ²	godina	6,00€						Cijene su formirane po sugestiji MORTa, u skladu sa PP u CG I NP

Postavljanje privremenih objekata za vrijeme održavanja manifestacija	m ²	-	100,00 €					Cijene su formirane po sugestiji MORTa, u skladu sa PP u CG I NP
Postavljanje bilborda reklamnih panoa	m ²	godina	30,00€	NP Nacionalni Parkovi Za sve Nac.park 40€(Sl.Cg 28/14				
Izdavanje prostora u svrhu formiranja avanturističkog parka	1ha	godina	5.000.00					Cijene su formirane po sugestiji MORTa, u skladu sa PP u CG I NP
Postavljanje privremenih objekata-suvenirnica	1 m ²	godina	1,00€					Cijene su formirane po sugestiji MORTa, u skladu sa PP u CG I NP
Naknada za korišćenje znaka Parka prirode u komercijalne svrhe	Po korisniku	godina	200,00 €					
Snimanje filmova		dan	100,00 €	NP Nacionalni Parkovi Za sve Nac.park 200€(Sl.Cg 28/14				
Snimanje reklama spotova		dan	200,00 €	NP Nacionalni Parkovi Za sve Nac.park				

				400€(Sl.Cg 28/14				
Tura „Hercegovski vremeplov” -hiking tura (tvrđave,odmori šta od istorijskog značaja, vidikovci)	20 osoba max	4- 5 sati	20,00€	PP Piva usuge vodiča 10/sat (sl.listCG- Opštinski propisibr.18 /2018				Ture sličnog tipa sa stručnim vođenje m uz turističko g vodiča, ne planinsk og čije angažova nje je skuplje iznosi 500kn- 600kn 1€=3kn, PP Biokovo U Hiking ture Agencije uključen je prevoz, usluge plan.vodi ča na 5 sati I više, prezenta cija gastropo nude i pića
Blago iz srca Orjena -Hiking tura sa gastro ponudom	3- 10	4- 5 sati	30,00€	PP Piva usuge vodiča 10/sat (sl.listCG- Opštinski propisibr.18 /2018				-II-
Selo Žlijebci -hiking tura (kulturni	3- 10	5 sati	30,00€	PP Piva usuge vodiča				-II-

pejzaž,geo naslijedje,vidiko vci)				10/sat (sl.listCG- Opštinski propisibr.18 /2018				
Carev put -hiking tura do Orjenskog sedla (vidikovci,tradici ionalna gradnja, spomenici uz program Agencije	3- 10	4- 5 sati	35,00€	PP Piva usuge vodiča 10/sat (sl.listCG- Opštinski propisibr.18 /2018				-II-

Datum i mjesto

_____

Starješina

_____